

Karl den Stores lovgivning om fæstebønder, 800-tallet

Herunder uddrag af kejser Karl den Stores lovgivning angående fæstevæsnene.

5

[Dekret udstedt 803-13:]

[...] Hvis deres tidligere herre gør krav på krongodsbønder, fæstebønder eller andre slags bønder, der opholder sig på en andens ejendom, skal de ikke gives til ham [den anden mand?], men til deres tidligere sted. Der hvor de først var blevet set og har boet, dertil skal de gives tilbage og en omhyggelig undersøgelse skal igangsættes af deres status og forhold. [...]

15

[Dekret udstedt 821:]

[...] Hvis en forsamling af fæstebønder samles og udydigt udøver vold imod nogen, f.eks. mord, ildpåsættelse eller ødelægger noget, så skal de [feudal]herrer, hvis forsømmelighed har tilladt dette at ske, være forpligtet til at betale en bøde herfor, f.eks. tres solidi, eftersom de ikke er villige til at afholde dem fra at gøre den slags ting. [...]

20

Hvad angår sammensværgelser af fæstebønder, som planlægges i Flandern, Brabant eller andre kystområder, så gør vi hermed feudalherrerne ved vore kongelige sendebud vitterligt, at de skal holde dem tilbage fra fremover at lave den slags planer. Og hvis herrerne til disse fæstebønder selv ved, at nogle fæstebønder har konspireret på nogen måde, efter at vores beslutning er blevet meddelt dem, så skal herrerne selv betale vores bøde, hvilket vil sige 60 solidi.

25

A. Boretius (red.): M. G. H.. *Legem*, sectio II, tome I, s.143 (afsnit 4); J. P. Migne (red.): *Patrologiae Cursus Completus*, Paris (1862), vol. XCVII, s.443f. (afsnit 1, 7). Oversat af M. Pihl efter R. C. Cave & H. H. Coulson: *A Source Book for Medieval Economic History*, New York (1965) s. 273f.